



Gabra tal-gurisprudenza

Kawża C-580/12 P

Guardian Industries Corp.

u

Guardian Europe Sàrl

vs

Il-Kummissjoni Ewropea

“Appell — Akkordji — Suq tal-ħgieg ċatt fiż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE) — Iffissar tal-prezzijiet — Kalkolu tal-ammont tal-multa — Teħid inkunsiderazzjoni tal-bejgħ intern tal-imprizi — Terminu raġonevoli — Ammissibbiltà ta’ dokumenti prodotti fid-dawl tas-seduta tal-Qorti Ġenerali”

Sommarju — Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tielet Awla) tat-12 ta’ Novembru 2014

1. *Proċedura ġudizzjarja — Tul tal-proċedura quddiem il-Qorti Ġenerali — Terminu raġonevoli — Kawża dwar l-eżistenza ta’ ksur tar-regoli tal-kompetizzjoni — Nuqqas ta’ osservanza ta’ terminu raġonevoli — Konsegwenzi — Responsabbiltà mhux kuntrattwali — Talba bbażata fuq tul eċċessiv tal-proċedura quddiem il-Qorti Ġenerali — Kompożizzjoni tal-kulleġġ ġudikanti*

(Artikolu 256(1) TFUE; Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, it-tieni paragrafu tal-Artikolu 47)

2. *Dritt tal-Unjoni Ewropea — Principji — Drittijiet tad-difiza — Principju tal-opportunitajiet ugwali għall-partijiet — Rispett fil-kuntest ta’ proċedura ġudizzjarja — Portata — Preżentata ta’ dokument proċedurali ġdid l-aħħar jum tax-xogħol qabel is-seduta — Ammissibbiltà — Kundizzjonijiet*

(Struzzjonijiet lir-Registatur tal-Qorti Ġenerali, Artikolu 11(3))

3. *Kompetizzjoni — Multi — Ammont — Determinazzjoni — Setgħa diskrezzjonali tal-Kummissjoni — Limiti — Osservanza tal-principju ta’ ugwaljanza fit-trattament — Kalkolu tal-ammont bażiku tal-multa — Metodu ta’ kalkolu indikat mil-linji gwida adottati mill-Kummissjoni — Bejgħ b’rabta diretta jew indiretta mal-ksur — Dħul mill-bejgħ meħud inkunsiderazzjoni — Esklużjoni tad-dħul mill-bejgħ intern ta’ grupp ta’ imprizi — Diskriminazzjoni tal-imprizi mhux integrati vertikament — Ksur tal-principju ta’ ugwaljanza fit-trattament*

(Artikolu 81(1) KE; Regolament tal-Kunsill Nru 1/2003, Artikolu 23(2) u (3); Komunikazzjoni tal-Kummissjoni 2006/C 210/02, punt 13)

4. *Kompetizzjoni — Multi — Ammont — Determinazzjoni — Stharriġ ġudizzjarju — Ġurisdizzjoni shiħa tal-qorti tal-Unjoni — Portata — Limitu — Osservanza tal-prinċipju ta' nondiskriminazzjoni — Deċiżjoni tal-Kummissjoni vvizzjata minn ksur tal-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament — Konsegwenza — Tnaqqis tal-ammont tal-multa favur l-impriża diskriminata*

(Regolament tal-Kunsill Nru 1/2003, Artikoli 23(2) u (3), u 31)

1. Ksur, minn qorti tal-Unjoni Ewropea, tal-obbligu tagħha li jirriżulta mit-tieni paragrafu tal-Artikolu 47 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea li tiddeċiedi l-kawża mressqa quddiemha fi żmien raġonevoli, għandu jiġi ssanzjonat permezz ta' rikors għad-danni pprezentat quddiem il-Qorti Ġenerali, peress li tali rikors jikkostitwixxi rimedju effettiv.

Minn dan isegwi li talba intiża sabiex jinkiseb kumpens għad-dannu kkawżat min-nuqqas ta' osservanza, min-naħa tal-Qorti Ġenerali, ta' żmien raġonevoli għall-ghoti ta' deċiżjoni ma tistax titressaq direttament quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja fil-kuntest ta' appell, iżda għandha titressaq quddiem il-Qorti Ġenerali stess.

F'dan ir-rigward, hija l-Qorti Ġenerali, li għandha ġurisdizzjoni bis-saħħa tal-Artikolu 256(1) TFUE, li għandha tiddeċiedi, jekk ikun neċessarju, dwar tali talbiet għad-danni u dan permezz ta' kulleġġ ġudikanti differenti minn dak li jkun ittratta l-kawża li tkun wasslet għall-proċedura li t-tul tagħha jkun qiegħed jiġi kkritikat u billi tapplika l-kriterji ddefiniti fil-punti 91 sa 95 tas-sentenza *Gascogne Sack Deutschland vs Il Kummissjoni* (EU:C:2013:768).

(ara l-punti 17-19)

2. Il-prinċipju tal-osservanza tad-drittijiet tad-difiża tal-partijiet huwa prinċipju fundamentali tad-dritt tal-Unjoni. Ikun bi ksur ta' dan il-prinċipju li deċiżjoni ġudizzjarja tiġi bbażata fuq fatti jew dokumenti li l-partijiet, jew waħda minnhom, ma setgħux isiru jafu bihom u li għaldaqstant ma kinux f'pożizzjoni li jiehdu pożizzjoni dwarhom. Il-prinċipju ta' opportunitajiet ugwali għall-partijiet, li huwa korollarju tal-kuncett stess ta' smiġħ xieraq u li huwa intiż sabiex jiġi żgurat bilanċ bejn il-partijiet fil-proċeduri, billi jiġi ggarantit li kull dokument ipprezentat lill-qorti jkun jista' jiġi evalwat u kkontestat minn kull parti fil-proċeduri, jimplika l-obbligu li kull parti tiġi offruta possibbiltà raġonevoli li tippreżenta l-kawża tagħha, inkluż li tiproduci l-provi tagħha, f'kundizzjonijiet li ma jpoġġuhiex f'sitwazzjoni ta' żvantaġġ ċar meta mqabbla mal-avversarju tagħha.

F'dan ir-rigward, ma jikkostitwixxix ksur tad-drittijiet tad-difiża l-fatt li dokument ipprezentat minn waħda mill-partijiet jitqies bħala ammissibbli, sa fejn, minn naħa, il-parti l-oħra kellha tlett ijiem sabiex tiffamiljarizza ruħha mal-kontenut tagħha qabel is-seduta u li tali terminu, minhabba n-natura u l-kontenut ta' dan id-dokument u irrISPETTIVAMENT mill-osservanza tal-Artikolu 11(3) tal-Istruzzjonijiet lir-Registratur tal-Qorti Ġenerali, ma jistax jitqies bħala eċċessivament qasir u fejn, min-naħa l-oħra, din il-parti l-oħra la talbet sabiex tkun tista' tikkumenta bil-miktub fuq dan id-dokument u lanqas talbet differiment tas-seduta.

(ara l-punti 30, 31, 33, 34)

3. Fil-qasam tad-dritt tal-kompetizzjoni, għalkemm il-Kummissjoni għandha margni ta' diskrezzjoni f'dak li jikkonċerna l-kalkolu tal-ammont tal-multa, l-użu ta' din is-setgħa diskrezzjonali huwa limitat, fost oħrajn, permezz tar-regoli ta' etika li l-Kummissjoni imponiet fuqha nnifisha, b'mod partikolari fil-Linji Gwida għall-kalkolu tal-multi imposti skont l-Artikolu 23(2)(a) tar-Regolament Nru 1/2003.

Skont il-paragrafu 13 ta' dawn il-linji gwida, sabiex jiġi stabbilit l-ammont bażiku tal-multa li għandha tiġi imposta, il-Kummissjoni għandha tuża l-valur tal-bejgħ ta' beni jew servizzi, imwettaq mill-impriża, f'relazzjoni diretta jew indiretta mal-ksur, fis-settur ġeografiku kkonċernat ġewwa t-territorju taż-Żona Ekonomika Ewropea. Dan il-punt 13 huwa intiż sabiex jiġi adottat bħala punt ta' tluq għall-kalkolu

tal-multa imposta fuq impriza ammont li jirrifletti l-importanza ekonomika tal-ksur u l-piż relattiv ta' din l-impriza fih. F'dan ir-rigward, għalkemm il-kunċett ta' valur tal-bejgħ imsemmi f'dan il-punt 13 ma jistax, ċertament, jiġi estiż sabiex jinkludi l-bejgħ magħmul mill-impriza inkwistjoni li ma jaqax taht il-kamp ta' applikazzjoni tal-akkordju kkontestat, ikun madankollu kuntrarju għall-għan imfittex minn din id-dispożizzjoni jekk dan il-kunċett kellu jinftehem bħala li jkopri biss id-dhul mill-bejgħ magħmul bil-bejgħ biss li fir-rigward tiegħu huwa stabbilit li dan kien għe realment affettwat minn dan l-akkordju. Tali limitazzjoni jkollha, barra minn hekk, l-effett li tnaqqas b'mod artifiċjali l-importanza ekonomika tal-ksur imwettaq minn impriza partikolari, peress li l-fatt waħdu li nstab numru limitat ta' provi diretti ta' bejgħ li effettivament sar permezz tal-akkordju jwassal għall-impożizzjoni ta' multa mingħajr relazzjoni reali mal-kamp ta' applikazzjoni tal-akkordju inkwistjoni. Tali premju għas-sigriet jippreġudika wkoll l-għan ta' investigazzjoni u ta' sanzjoni effettiva tal-ksur tal-Artikolu 81 KE u, għaldaqstant, ma jistax jiġi ammess. Barra minn hekk, il-parti tad-dhul mill-bejgħ globali li ġej mill-bejgħ tal-prodotti li huma s-sugġett tal-ksur hija fl-aħjar pożizzjoni sabiex tirrifletti l-importanza ekonomika ta' dan il-ksur.

Għalhekk ma hemmx lok li ssir distinzjoni minn fost dan il-bejgħ skont jekk dan sarx ma' terzi indipendenti jew ma' entitajiet li jappartjenu lill-istess impriza. Il-fatt li ma jittehidx inkunsiderazzjoni l-valur tal-bejgħ li jaqa' taht din l-aħhar kategorija jwassal inevitabilment għal vantaġġ, mingħajr ġustifikazzjoni, għall-kumpanniji integrati vertikament peress li jippermettilhom li jaharbu minn sanzjoni proporzjonata għall-importanza tagħhom fuq is-suq tal-prodotti li jagħmel parti mill-ksur. Fil-fatt, minbarra l-benefiċċju li jista' jinkiseb minn ftehim ta' ffsisar orizzontali tal-prezzijiet meta jsir bejgħ lil terzi indipendenti, l-imprizi integrati vertikament jistgħu wkoll jibbenefikaw minn tali ftehim fuq is-suq downstream ta' prodotti pprocessati li huma magħmula, *inter alia*, mill-prodotti li huma s-sugġett tal-ksur, u dan jiġri abbażi ta' żewġ raġunijiet differenti.

Peress li ma tistax issir, permezz tal-applikazzjoni ta' metodi ta' kalkolu differenti, diskriminazzjoni bejn l-imprizi li jkunu pparteċipaw fl-istess ksur tal-Artikolu 81 KE, minn dan isegwi li, għall-istabbiliment ta' dan id-dhul mill-bejgħ, l-imprizi integrati vertikament jinsabu f'sitwazzjoni paragonabbli għal dik tal-produtturi li ma humiex integrati vertikament. Minhabba l-fatt li l-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament jeżiġi li sitwazzjonijiet paragonabbli ma jiġux ittrattati b'mod differenti u li sitwazzjonijiet differenti ma jiġux ittrattati bl-istess mod, sakemm tali trattament ma jkunx oġġettivament iġġustifikat, dawn iż-żewġ tipi ta' imprizi għandhom għaldaqstant jiġu trattati b'mod ugwali. L-esklużjoni tal-bejgħ intern mid-dhul mill-bejgħ rilevanti jibbenefika lill-ewwel tip ta' impriza billi tnaqqas il-piż rilevanti tiegħu fil-ksur bi ħsara lill-oħrajn.

(ara l-punti 51, 55-60, 62, 63)

4. Fil-każ ta' fondatezza ta' motiv intiż biex jikseb tnaqqis fl-ammont ta' multa imposta minhabba ksur tar-regoli tal-kompetizzjoni, hija l-Qorti tal-Ġustizzja, fil-kuntest tal-ġurisdizzjoni shiha tagħha, li għandha tevalwa ċ-ċirkustanzi tal-kawża u t-tip ta' ksur inkwistjoni sabiex tiddetermina l-ammont tal-multa.

Fir-rigward ta' multa li l-Kummissjoni ddeterminat l-ammont tagħha skont metodu li jikser il-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament, il-Qorti tal-Ġustizzja tista', b'mod partikolari, tnaqqas din il-multa, mingħajr preġudizzju għall-evitar ta' kull diskriminazzjoni bejn l-imprizi li pparteċipaw fil-ksur.

(ara l-punti 69, 72, 75, 78)